

Zaměstnanecké vztahy v nových členských zemích EU

Josef Horňáček

LME/CME model (makroteorie)

Varianty kapitalismu (VoC). Hall, P.; Soskice, D. eds. (2001).

LME/CME modely: Liberální tržní ekonomika a Koordinovaná tržní ekonomika jako společenské systémy produkce. Základní modely koordinace a fungování na národní úrovni. Zaměření na strategické integrace. Institucionálně ekonomický přístup.

LME/CME modely: empirická prokazatelnost (US/D).

Témata LME/CME modelu: Zaměstnanecké vztahy, vzdělání a výcvik, řízení firemních procesů, mezipodnikové vztahy s ostatními firmami, vnitropodnikové vztahy.

Související jevy (proměnné): platy a bonusy, age wage profil (seniorita), regionální mzdové podmínky, flexikurita.

Insider/outsider (mikroteorie)

The insider-outsider theory: a survey. Lindbeck, A., Snower, D. J. (2002).

Teorie efektivních mezd (klasická ekonomická teorie):

- Problém: Někteří pracovníci jsou placeni nad tržní úrovní mezd
- Vysvětlení: přínosy jednotlivých pracovníků nejsou individuálně přesně měřitelné, je nutné minimalizovat fluktuaci (protože ta vyvolává dodatečné náklady), atraktivita pro zaměstnance s vyšším potenciálem.

Insider/Outsider (vyjednávání jako zdroj moci insiderů).

- Problém: Někteří pracovníci (typicky insideři) jsou placeni nad tržní úrovní mezd
- Vysvětlení: Předpokládá se, že různé typy nákladů spojené s obratem pracovní síly (fluktuací) dávají insiderům sílu, kterou využívají k dosažení výhod v procesu vyjednávání.
- Základní otázky: Jaké jsou příčiny nezaměstnanosti? Proč je trh práce segmentovaný na „good jobs“ a „bad jobs“? Co dává odborům jejich (vyjednávací) sílu. Proč jsou mzdy rozdílné pro různá zaměstnání, vzdělanostní a seniorní skupiny napříč firmami a sektory?

Tři typy režimů zaměstnaneckých vztahů v CEE

Workfare (pracovní incentivy a negativní motivace).

Česká republika, Polsko, Maďarsko, Slovensko

Stabilizované neoliberální státy (úloha monetárních institucí).

Litva, Lotyšsko, Estonsko

Neokorporativistický (role tradičních institucí a vyšších úrovní kolektivního vyjednávání).

Slovinsko

O ČR více na: [The rise of the dual labour market: fighting precarious employment in the new member states through industrial relations \(PRECARIR\) Country report: Czechia \(repec.org\)](#)

Náměty, otázky,
připomínky...

Děkuji za pozornost